

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta/studentky: Dvořák Josef

Název práce: Vliv sociální politiky na porodnost v jednotlivých krajích ČR.....

Jméno oponenta práce: Ing. Ján Babin, CSc.

	1	2	3	4
Hodnocení tématu samého (bez ohledu na studenta):				
1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?	x	☐	☐	☐
1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?	x	☐	☐	☐
1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu?	x	☐	☐	☐
1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?	x	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 1.1:

Popř. ostatní: viz. příloha

2. Hodnocení struktury a logické provázanosti práce:				
2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?	☐	x	☐	☐
2.2 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?	☐	x	☐	☐
2.3 Jak vhodně zvolil autor metody ve vztahu k tématu?	x	☐	☐	☐
2.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?	x	☐	☐	☐
2.5 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry?	x	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 2.1:

Bod 2.5:

Popř. ostatní: viz. příloha

3. Hodnocení kvality textu práce:				
3.1 Jak hluboce a kvalitně autor téma analyzoval?	☐	x	☐	☐
3.2 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?	x	☐	☐	☐
3.3 Nakolik autor naplnil vytčený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?	☐	x	☐	☐
3.4 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?	☐	x	☐	☐
3.5 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou, resp. analytickou část práce?	x	☐	☐	☐

3.6 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní a jakou obsahují míru přidané hodnoty?

☐	x	☐	☐
--------------------------	---	--------------------------	--------------------------

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 3.2:

Bod 3.3:

Bod 3.4:

Bod 3.5:

Bod 3.6:

Popř. ostatní: viz. příloha

4. Hodnocení formy a stylu práce:

4.1 Jaká je formální úprava práce?

x	☐	☐	☐
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?

x	☐	☐	☐
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie?

☐	x	☐	☐
--------------------------	---	--------------------------	--------------------------

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 4.2:

Popř. ostatní: viz. příloha

5. Celkové hodnocení (Nutno uvést konstatování, jestli práce splňuje z hlediska kvality obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF, zdali je práce doporučena k obhajobě či nikoli. Může být navržena i na zvláštní ocenění apod.):

Práce splňuje požadované náležitosti a je doporučena k obhajobě

6. Otázky a připomínky k obhajobě:

viz. příloha

Zaměření práce je skutečně aktuální a získané poznatky mohou mít praktické využití (na rozdíl od jiných bakalářských prací). Také úroveň zpracování empirické části je na dobré úrovni, a v tom je práce přínosná. Nízká porodnost v Evropě (a se zpožděním po „baby boomu“ 70. let také v ČR) má mnoho různých důvodů (nejen ekonomických). Pro laika je ale překvapivé tvrzení, že úspěšnost propopulační politiky „ je nižší na jihu, kde mladí čelí vysokým nákladům na život“ (s. 2) – v čem se to konkrétně projevuje ? Stanovená hypotéza, že finanční nástroje v ovlivňování porodnosti budou mít „pozitivní vliv“ je z logiky věci zřejmá (prokázal se někde opak ?). Otázkou spíše je – v jaké míře (nakolik) jsou účinné uvedené nástroje, a jak odseparovat vliv působení jiných faktorů, např. často zmiňovaný (neoficiálně, protože je politicky nekorektní) odkaz na etnickou příslušnost rodin z vyšší porodnosti (viz. přiznání vlády SR o problému s vyšší porodností romské populace). V teoretické části autor popisuje hlavně Beckerovou teorii, mohl by ale více zdůvodnit makroekonomický pohled na potřebu provádění aktivní sociální politiky, zhodnotit, jak se k tomu staví různé ekonomické směry, a tím pak může následně vysvětlit problémy v provádění takové politiky (v ČR) v podobě „nekonzistentního přístupu vlád k této tématice“ právě v důsledku nějakého výchozího ideologického postulátu. Protože dříve

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.

Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.

než začneme analyzovat nástroje populační politiky („pokud chce vláda regulovat nebo podpořit porodnost ve své zemi...“ / s. 8 /) musíme si ujasnit – a proč by měl stát jakkoli ovlivňovat volbu rodin o počtu dětí? Jaký je teda autorův závěr ze stručného přehledu názorů (s. 10 – 11)? Popis nástrojů (s. 11 – 16) a populačního vývoje v ČR (s. 19 – 29) je přehledný, faktograficky dostatečně podložený s bohatou grafickou ilustrací.

Hodnocení modelu a empirické části – ze stručného popisu proměnných s jasně očekávaným vlivem se vyděluje vliv VŠ vzdělání, jehož „předpokládaný vliv (není jasné jaký?) je proto diskutabilní (v čem?)“ / s. 31 /. Lze statisticky doložit počet dětí u žen s VŠ vzděláním?

Autor pouze konstatuje obecnou tézi, že VŠ vzdělání „mají lepší možnosti a výdělků, a proto si mohou dovolit více dětí“ (s. 38) – ale je tomu tak skutečně? Oceňují fakt, že autor používá jako proměnnou medián mezd (nikoli průměr). Souhlasil bych s názorem, že HDP nemá přímý vliv na porodnost (ale je silné tvrzení, že nemá „dostatečný vliv na obyčejné lidi“ / s. 39 /), přesto v modelu vychází „negativní vliv“ – čím si to autor vysvětluje (pouze chybou v modelu)? Podle předpokladů je také prokázán vliv u nezaměstnanosti, ta se ale vyvíjí cyklicky – lze na základě získaných údajů vysledovat také korelační cyklický vývoj porodnosti? Ukazatele státní sociální podpory potvrzují předpoklady modelu, nemyslím si ale, že lze porodnost považovat za „zbytečnou dávku“ jenom proto, že v modelu vychází mírně negativní vliv (pro většinu mladých rodin platí, že „každá koruna dobrá“). Terminologická poznámka – jsou podle autora pojmy „porodnost“ a „plodnost“ významově shodné?

Otázka do diskuse – může mít vliv na porodnost (celkovou i teritoriální) dostupnost sociální infrastruktury (školky, lékaři, bydlení ve městě nebo na vesnici...)? To by bylo možné lépe prokázat právě na mikroúrovni, např. metodou dotazníkového šetření (s. 45).

Aplikace modelu na vybrané kraje již není tak jednoznačná, výsledky jsou často rozporuplné. Autor zde odvádí podrobnou analytickou práci, ale laickému čtenáři uniká její smysl, je to popis výsledků modelu, ale co tím autor sleduje?

Otázka – největší vliv přídatků na děti vykazuje Ústecký kraj (tab. č. 9, s. 41-42), čím si to autor vysvětluje?

Práce je po obsahové i formální stránce na dobré úrovni, je zde propojení (slabší) teoretické a empirické části. Její přidanou hodnotu vidím v zaměření na aktuální praktický problém, který ale vyžaduje širší interdisciplinární přístup (sociologické, demografické, regionalistické... faktory).

Navržená známka: velmi dobře

Ing. Ján Babin, CSc.

Datum: 28. 1. 2017

.....
Podpis oponenta práce

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.

Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.